

היינו **טעמא דלא**, הטעם שאסרו למכור תריסין הוא משום **דכי שלים זינייהו**, כשנגמרים להם כלי זינם במלחמה, **קטלי בגווייהו**, הם הורגים בתריסין, ונמצא שהתריסים נכללים בכלל כלי הרציחה שאסרו חכמים.

ו"ש **אומרים** סוברים, **מוכרים להם תריסין**, **דכי שלים זינייהו**, כי כאשר נגמרים להם כלי זינם, **מערק ערקי**, הם בורחים, ואינם משתמשים בתריסין להריגה.

אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוחה הלכה כדברי יש אומרים, המתירים.

ועתה הגמרא מביאה עוד הלכה בענין מכירת כלי רציחה לגוים.

אמר רב אדא בר אהבה: אין מוכרין להם עשיות חתיכות עבות של ברזל.

ודנה הגמרא: **מאי טעמא** מה טעם האיסור? האם הוא משום **דחלשי מינייהו כלי זיין**, שהם מייצרים מהברזל כלי רציחה, **אי הכי**, אם כן, **אפילו מרא וחצינא**, כלי מלאכה העשויים מברזל, **נמי יהיה אסור** למכור להם, מפני שהם יכולים לייצר מהברזל שלהם כלי רציחה?

אמר רב זביד: סתם כלי ברזל מותר למכור להם, ומה שאסרו — **מדובר בפרזלא הינדאה**, ברזל מארץ הודו, שממנו עשויים לייצר כלי רציחה.⁽¹⁾

עסקינן במשמוטא, בליסטים הנוהג לשמוט ממון מיד בעליו, **דזימנין** שלפעמים, בשעה שהוא נמלט עם גניבתו, ומנסים להוציאה מידו, **דעביד לאצולי נפשיה**, משתמש הוא בכלים אלו כדי להציל עצמו עם הממון שלקח. ונמצא שהמוכר לו כלי זיין, גורם לאבד ממון מיד בעליו.⁽¹¹⁾

ועתה הגמרא מביאה ברייתא העוסקת בענין מכירת כלי רציחה לגוים.

תנו רבנן: אין מוכרין להן תריסין, מגינים.

ויש אומרים: מוכרין להן תריסין.

ודנה הגמרא: **מאי טעמא** של הסובר אין מוכרין להם. והלא תריס אינו נחשב לכלי רציחה? —

אילימא, אם תאמר, **משום דמגנו עלייהו**, שהתריסין מגינים עליהם, **אי הכי, אפילו חיטי ושערי, נמי לא!** שיהיה אסור למכור להם גם חיטים ושעורים?

אמר רב [פפא]:

אי אפשר, אם יש אפשרות להימנע מלמכור להם חיטים ושעורים, **הכי נמי**, אכן אסור. כלומר, לא גזרו בהם חכמים, מפני שמניעת מכירתם תביא לידי איבה. ואילו ממכירת תריסין אפשר להימנע בלי איבה.

איכא דאמרי, יש מי שמבאר, כי תריסין

11. עיין בדף הבא [הערה 7] טעם האיסור.
1. וכתב הריטב"א, לא שייך כאן להתיר מטעם "לפני דלפני", כיון שאותו הגוי עושה מהם כלי רציחה.

המכשיל כי אינו "שותף" בעבירה. ואם האיסור הוא ה"הכשלה" ומעשה גרימת העבירה, עשה מעשה ההכשלה אף אם בסוף לא עבר הנכשל. ועיין בחזון איש [המובא בהערה 9].

סובר שבהמה שבורה לא מקבלת עליה זכר. שנינו במשנה: **בן בתירה מתיר בסוס.**

הגמרא מבארת את היתרו של בן בתירה, ואת טעמם של החולקים עליו.

תניא, בן בתירה מתיר בסוס מפני שהוא עושה בו מלאכה שאין חייבין עליה הטאת. כלומר, שמלאכת הסוס היא רכיבה, שאינה אסורה מן התורה [כמבואר במסכת שבת]. ולא שייך למיגזר בה משום שאלה שכירות וניסיוני, כי גם אם ישאלנו או ישכירונו או ינסנו — לא יעבור על איסור מן התורה.

ורבי אוסר למכור להם סוס, מפני שני דברים. **אחד, משום תורת כלי זיין. ואחד, משום תורת בהמה גסה,** וכמו שיבואר.

ודנה הגמרא: **בשלמא** מה שאמר רבי משום תורת כלי זיין, מובן, כי **איכא** ישנם סוסים דקטיל בסחופיה, שמלמדים אותם להרוג בני אדם על ידי מכה, שמכים ברגליהם הקדמיות כלפי מטה, והורגים את הנופלים במלחמה —

אלא מה שאמר רבי משום תורת בהמה גסה — **מאי היא?** הלא הסוס אינו ראוי למלאכה דאורייתא, ולא שייך לגזור בו משום "נסיוני"? (4)

ומסקינן: **והאירנא** בזמנינו [בזמן האמוראים בבבל] דקא מזבנינן שאנו נוהגים היתר, ומוכרים להם כלים אלו, מה הטעם?

אמר רב אשי: אנו מוכרין לפרסאי, לפרסים דמגנו עלוון, שהם מגינים עלינו, ומשתמשים בכלים אלו לשמור את העיר ואת יושביה. (2)

שנינו במשנה: **עגלים וסיוחין שלמין ושבורין, רבי יהודה מתיר בשבורה.**

והגמרא מבארת טעמו של רבי יהודה, ובמה נחלקו עליו חכמים.

תניא, רבי יהודה מתיר בשבורה מפני שאינה יכולה להתרפאות ולחיות. ומן הסתם קונה אותה הגוי לשחיטה, ואינו משהה אותה, ולא יראו אותה כשהיא ביד הגוי, ולא יתלמדו מכך היתר למכור "שלימה".

אמרו לו חכמים לרבי יהודה: והלא מרביעין עליה בהמה אחרת ויולדת. (3) **וביין דמרביעין עליה ויולדת — אתו לשהויה,** יבא הגוי להשהות לשם כך את השבורה אצלו, ומי שיראנה ביד הגוי, יתלמד מכך למכור "שלימה".

אמר לחן רבי יהודה: לכשתלד, אז תאסרוה.

ומוכיחה הגמרא: **אלמא,** הרי שרבי יהודה

והראשונים מביאים דעת הראב"ד שבזכרים מודה רבי יהודה לחכמים.

4. עיין בספר עבודת עבודה, המקשה למה כתב רש"י דוקא את הטעם של "נסיוני", ולמה אינו מבאר גם משום "שאלה ושכירות".

2. פירש הר"י מלוניל: שאם לא יהיה להם כלי זיין, בודאי יהרגו שונאיהם הנלחמין עמהן אותנו ואותם, וזה ספק אם יהרגו בהן את ישראל, ואין ספק מוציא מידי ודאי.

3. וכתבו התוס': הוא הדין אפילו בזכרים משהין אותו להרביעו על כמה נקבות.

למלאכה, אסור.

ואף שבאותו השור אין חשש משום "נסיוני", שהרי בשעת המכירה הוא מפותם ואינו ראוי למלאכה, מכל מקום, כיון שאם ישהנו הגוי אצלו בלי להמשיך לפטמו הוא יהיה ראוי למלאכה, והוא יראה בידו, יבואו להתלמד מכך למכור שאר שוורים, שאינם מפותמים, לגוי, ולכן יש צד לאסור.

או דילמא, שמא אפילו לרבנן יש להתיר למוכרו לגוי. כי עד כאן לא קאסרי התם אלא בשבורה, דסתמיה, לאו לשחיטה קאי, כי היא כחושה, ועומדת לגדל ממנה ולדות, ולכך משהין אותה. אבל האי, "שור פטם" זה, דסתמיה לשחיטה קאי, כי לשם כך פיטמו אותו, יתכן לומר שאפילו רבנן שרו, מתירים.

כלומר, מצד אחד יש לו עדיפות על שבורה, שהוא מיועד לשחיטה מיד, ומצד שני יש לו גריעותא כלפי שבורה, כי אפשר להשהות אותו מבלי לפטמו עוד, ואז הוא יהיה ראוי למלאכה.

תא שמע ראייה לפשוט את האיבעיא, מהא דאמר רב יהודה אמר שמואל: אנשים של בית רבי, היו מקריבין היו נוהגים להביא למלך, בתורת מס ודורון "שור של פטם", ביום אידיב. (6)

והיות שרבי לא היה מרוצה מהנהגה זאת,

ומתריצין: אמר רבי יוחנן: לבשיזקין הסוס, מטחינו ברחיים. הוא מסובב את אבן הריחיים, והוא אב מלאכה בשבת, של מלאכת טוחן, ולכן אסר רבי.

אמר רבי יוחנן: הלכה כבן בתירה, המתיר למכור להם סוס.

איבעיא להו, הסתפקו בני הישיבה, "שור של פטם", שפיטמו אותו (5) והוא שמן מאוד, ואינו ראוי למלאכה, מזה? האם מותר למכרו לגוי שאינו טבח.

וצדדי הספק הם: מצד אחד, מן הסתם עומד השור הה רק לשחיטה, ותיכף יישחט, ולא יראה ביד הגוי. אך מאידך, כיון שאפשר להשהותו ואחר כך יהיה ראוי למלאכה, הרי יש לחשוש שהוא יראה ביד הגוי, ויתלמדו ממנו למכור להם סתם שוורים.

תיבעי לרבי יהודה, אפשר להסתפק בבעיה זו הן לדעת רבי יהודה המתיר למכור לגוי בהמה שבורה, ותיבעי לרבנן, והן לדעת חכמים, האוסרים למכור שבורה —

תיבעי לרבי יהודה, כי עד כאן לא קא שרי, לא התיר רבי יהודה, אלא בשבורה, ולא אתי לכלל מלאכה, שלא תבא לעולם לידי מלאכה, ובודאי ישחטנה הגוי מהר. אבל האי, שור פטם זה, דכי משחי ליה, שאם ישהנו הגוי אצלו בלי להמשיך לפטמו, אתי לכלל מלאכה, יהיה ראוי השור בעתיד

5. רש"י מפרש שור שפיטמו אותו.

אבל רבינו תם [טו א' תוס' ד"ה אימר] סובר שסתם שוורים אינם עומדים למלאכה, ושור פטם פירושו שעדיין לא פיטמו אותו אלא עומד להתפטם - והאיבעיא היא שמא יתחרט בו,

יעשה עמו מלאכה.

6. פירשנו את הגמרא לפי שיטת הריטב"א, והיא שיטת הרמב"ן והרשב"א. ותקרובת זו לא היתה לשם עבודה זרה, אלא

אלא, כך הוא הביאור למנהג שנהג רבי: **רבי, מיעקר מילתא בעי**. רצה לעקור את המנהג הגרוע הזה. וכיון שידע שאינו יכול לעקור אותו לגמרי, **סבר, יעקר ואתי פורתא פורתא**. יעקרנו מעט מעט, שנה אחת יקריבנו למחר, שנה שלאחריה יקריבנו שחוט, ושלאחריה לא יקריבו לחלוטין.

ולא עשה כן רבי משום שיש נפקא מינה "לדינא" בין חי לשחוט, כשם שאין נפקא מינה בין היום למחר. ולא נפשטה האיבעיא.

ומקשינן על מה שאמר בעל האיבעיא, ששור של פטם אם ישנו יהיה ראוי למלאכה: **וכי משחי ליה, בריא ועביד מלאכה!**

ומתריצין: **אמר רב אשי: אמר לי זבירא**, פטם של שוורים: **בר תורא שור מפוטם משחינן ליה**, משהין אותו עד שנהיה כחוש, ואז **עביד עושה מלאכה על חד תרין**, פי שנים משוורים אחרים.

מתניתין

המשנה הזאת עוסקת באיסור מכירה לגוים דברים שיש בהם נזק לרבים. כמה פרטים מדינים אלו מובאים בגמרא בסוגיא הקודמת.

לא ילך הקיסר להודות על כך לאיללים. והגמרא רצתה לומר שרבי רצה לשלוח שחוט כדי לא לעבור על גזירת חכמים שאסור למכור להם בהמה גסה משום "שאלה שכירות ונסיוני". ודחתה הגמרא, שלא מפני כך רצה רבי לבטל את המתנה, אלא משום שהיה בזוי עליו כל העסק הזה [ניתכן שזו כוונת רש"י: ועבודת בזיון היתה] לשלם מסים כאלו.

היא ביקש להפסיקה, ולכן בשנה הראשונה הוא **חסר ארבע ריבבן**, הוציא רבי ובזבז מממונו סך של ארבע ריבאות ממון כשוחד, במטרה **שאיין מקריבין אותו**, שלא יצטרכו להביא את הדורון של השור הפטם היום, שהוא יום אידם, **אלא יביאו אותו למלך רק למחר**, שאינו יום אידם.

ולשנה הבאה, שוב **חסר ארבע ריבבן** — **שאיין מקריבין אותו שור חי, אלא שחוט**.

ולשנה שאחריה שוב **חסר ארבע ריבבן** — **שאיין מקריבין אותו כל עיקר**.

ומוכיח הגמרא: **מאי טעמא**, למה השתדל רבי כל כך שלא יקריבו אותו חי, האם לאו, **משום דלמא שמא אתי לשהויי**, שמא לא ישחטו את השור הפטם, אלא יהיו אותו עד שיהיה ראוי למלאכה.

הרי שאסור למכור או לתת לגוי מתנה של "שור של פטם".

ודחינן: אין מכאן ראיה, כי **למעמיד**, זה שהוציא רבי הוצאות מרובות על כך שאין **מקריבין אותו היום אלא למחר** — **מאי טעמא?** הרי אין בכך שום נפקא מינה לדינא? הרי זה לא יום אידם!

היתה דורון בעלמא למלך, וכן כתבו רש"י ורבינו חננאל והרמב"ן והרבה ראשונים.

ולא היה בכך אסור מטעם יום אידם, כי אם טעם האיסור הוא משום "לפני עור", שיקריבנו לעבודת כוכבים, הרי כאן, כיון שיש למלך הרבה בהמות, אין "לפני עור", וכמו שהסיקה הגמרא בדף ו א. ואם טעם האיסור הוא משום "אזיל ומודה", הרי כאן, כיון שהיה מס קבוע,

להריגה —

ויש במקומות אלו נזק לרבים, ואסור לבנות עמהם, כדי שלא יהרגו שם את בני ישראל⁽⁷⁾.

אבל בונין עמהם מקומות שאין בהם נזק לרבים, ושאינם עשויין לעבודת אלילים, כגון **בימוסיאות** בימה של אבן אחת⁽⁸⁾, **ובית מרחצאות**.

אין מוכרין להם דוכין ואריות, וכל דבר שיש בו נזק לרבים כגון כלי רציחה, וכלי מאסר.

אין בונין עמהם להשתתף בבנייתן — **בסילקי** בתי משפט שהורגים שם את הנידונים, **גרדום** מקום הוצאה להורג, **איצטדייא** מקום שעושין שם מלחמות שוורים, ונהרגים שם אנשים **ובימה** כעין בנינים גבוהים שמשם דוחפין אנשים

הטעמים, גם משום סכנת בני ישראל, וגם משום "לפני עור", שהרי כתב דין זה גם בהלכות רוצח [פרק י"ב] ושם משמע שהוא משום סכנת ישראל. שכתב שם הלכה ז': וכן אסור יהודי להתייחד עם העובד כוכבים מפני שהם חשודין על שפיכות דמים. ועיין שם המשך הדינים, ובהלכה י"ב מביא דין משנתנו. מוכח שטעם האיסור הוא מפני סכנת ישראל.

וכופל הדברים בהלכות עבודה זרה [פרק ט], וכתב לדין זה עם דין של לפני אידיהן ותקרובת עבודה זרה, מוכח שטעם האיסור הוא משום "לפני עור".

8. רש"י מפרש, שהוא הבימה המוזכר לקמן [נג ב] שהיתה של אבן אחת. ושם מבואר טעם ההיתר משום שהגויים מבטלים אותה.

וכאן כתב "ומקריב זבחים דהוי תשמיש דתשמיש לעבודת כוכבים". כלומר: שהבימה משמשת לצורך תקרובת שהם בעצמם תשמיש עבודת אלילים.

התוס' חולקים, ומוכיחים מהגמרא לקמן שהיא בעצמה משמשת לאלילים.

ועוד מקשים מסברא, שאף שתשמיש לתשמיש אינו נאסר בהנאה, מכל מקום לא מסתבר שיהיה מותר לבנות אותו עמהם.

ועיין טורי זהב [יורה דעה סימן קמ"ג סעיף ד'] המתרץ את שיטת רש"י.

והרמב"ן מוסיף כי תלמידי חכמים פטורים ממס, ובדרך זו ביטל מעט מעט.

[ויש להוסיף: רבי לשיטתו שאמר לאנטונינוס [י א] קטול חד חד מינייהו, והוא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם].

ולא משום שהיה במתנה זה סרך איסור.

ועיין בתוס' חכמי אנגליה פירוש אחר.

7. רש"י מפרש שמא יהרגו את בני ישראל. וכן פירש הראב"ד.

אבל הריטב"א והרא"ה והנמוקי יוסף מפרשים, שהגויים הורגים שם את הגויים. ואיסור רציחה הוא משבע מצוות בני נח, ונמצא שהישראל עובר על "לפני עור".

והמאירי כתב "מפני שבשעה שנתפס ישראל בידם - דנים אותו שלא כדיני ישראל".

ומוסיף המאירי "ואף על פי שאמרו: דינא דמלכותא דינא".

יש מי שאומר: שלא נאמר כן אלא לענין ממונ'.

ועיקר הדברים, שאף לענין ממונ' לא נאמר, אלא בחוק שהמלך קובע מאיליו - לפי מה שרואה צורך השעה, או דברים שהם עסקי המלכות, כגון: מסים ותשחורת ומכסים. אבל מה שהם עושים מתורת נימוס הידוע להם בספריהם - אין זה נקרא דינא דמלכותא" ומדברי הרמב"ם משמע שסובר שני

נהגו הגוים להעמיד צלמים בבתי מרחץ, וכשהישראל הגיע לכיפה קמרון שמעמידין בה עבודת כוכבים — אסור לבנות⁽⁹⁾.

גמרא

הגמרא דנה בחיה גסה, כגון ארי בן תרבות או חיה שאין דרכה להזיק כלל, אם מותר למוכרה לגוי.

ובמקום שנהגו שלא למכור בהמה דקה, בודאי אסור למכור חיה גסה [אי משום חשש רביעה, ואי משום שמא ימכרו גם בהמה גסה], אלא, דיון הגמרא הוא, במקום שנהגו למכור בהמה דקה, אם מותר למכור חיה גסה שאינה מזיקה.

והצדדים הם: אם יש לחשוש בהם שעושות מלאכה, ונאסרו משום "שאלה שכירות ונסיוני", או שאין דרכן לעשות מלאכה.

הגמרא מביאה מאמר רב שאמר שני דינים לגבי חיה גסה. אחד, לענין "פירכוס", והשני, לענין מכירה.

"פירכוס" מלשון נענוע — הוא דין בהלכות שחיטה.

והוא: השוחט בהמה מסוכנת — נוטה למות, ויש ספק אם שחטה לפני מיתתה, ומותרת לאכילה ואינה מטמאה טומאות

נבילות, או שמתה לפני שחיטה, והיא נבלה, בודקין אותה על ידי "פירכוס" שלאחר השחיטה, והוא סימן "חיות".

והבדל יש בין בהמה גסה לדקה. בדקה שתנועותיה קלות אם פשטה ידה ולא החזירה — אינה מראה בכך סימני חיות, אלא סימני הוצאת נפש — עד שתפרכס. ואילו בהמה גסה, שהיא כבדה בתנועותיה בין פשטה ידה ולא כפפה ובין כפפה ולא פשטה, הוי פירכוס, והיא כשרה.

רב דן על חיה גסה [טהורה], מה היא פירכוסה המתירה.

אמר רב חנין בר בר הסדא, ואמרי לה יש מי שמסר שמועה זו: אמר רב חנן בר רבא אמר רב: חיה גסה, הרי היא כבהמה דקה לגבי דין פירכוס, כי דרכה לפשוט יד בהוצאת נפש, כיון שתנועותיה קלות ואינה ניתרת בכך עד שתפרכס, ואף שהיא גסה.

וממשיך רב דין שני: **אבל לא לדין מכירה, אין לה לחיה גסה דין של בהמה דקה לגבי איסור מכירה לנכרי, ואינו תלוי במנהג המקומות, אלא דינה כבהמה גסה, ובכל מקום — אין מוכרין.**

וממשיך רב חנן: **ואני אומר: אף למכירה דינה כבהמה דקה, לכן מקום שנהגו למכור בהמה דקה — מוכרין, ומקום שנהגו שלא למכור — אין מוכרין.**

לכן מפרשים וגורסים: דימוסיות, והם מיני מרחצאות.

והרשב"ם גם גורס: דימוסיות, ומפרש שהם בנינים שלא לצורך עבודת אלילים.

9. וכתב הריטב"א: אף שאינם עדיין משמשי עבודה זרה עד שהגוים יעבדו להם, כמבואר לקמן [נב א] -

מכל מקום אסור לעשות שום הכנה לעבודה זרה. עיין שם ראייתו.

אפילו בבהמה גסה שבורה, שהם יאסרו אף בחיה גסה שבורה —
 וכן לא נדייק לדעת רבי יהודה בארי שלם,
 ואכן אסור כשם שבהמה גסה אסורה —
 כדעת רב.

רב אשי אמר: אין צורך להעמיד את המשנה בארי שבור, כי **סתם ארי** אפילו שלם — **שבור הוא אצל מלאכה**, דארי אינו בר מלאכה. ולכן מותר לדעת רבי יהודה⁽¹¹⁾ כשם שמתיר בהמה שבורה, ואסור לדעת חכמים כשם שאסרו בבהמה שבורה.

ולפי תירוץ זה מודה רבי יהודה בחיה גסה שדרכה במלאכה, כגון: ערווד שמטחינו בריחיים — שאסור.

מיתבי, הגמרא מביאה ברייתא כדעת רב, והיא תיובתא לרב חנן: **כשם שאין מוכרין להן בהמה גסה — כך אין מוכרין להן חיה גסה.** ואפילו במקום שמוכרין להן בהמה דקה — חיה גסה אין מוכרין להן.⁽¹²⁾

תיובתא דרב חנן בר רבא. תיובתא:

לדעת רב, אסור בכל מקום למכור לגוים חיה גסה, ולדעת רב חנן — אסור רק במקום שנהגו לאסור מכירת בהמה דקה.

הגמרא מדייקת מדברי המשנה כדעת רב חנן. והיא קשה לדעת רב.

תנן שנינו במשנה: **אין מוכרין להן דובין ואריות ולא כל דבר שיש בו נזק לרבים** — ונדייק: **טעמא** הטעם שאסרו חכמים הוא: משום דאית ביה שיש בו נזק לרבים — הא ואילו לית ביה אין בו נזק לרבים כגון ארי תרבות⁽¹⁰⁾ — שרי מותר למכור, ולא חששו משום איסור מלאכה בשבת — משמע כדברי רב חנן, וקשה לרב?

אמר רבה בר עולא לא נדייק כן, כי מה שמשמע מהמשנה שארי תרבות מותר, מדובר בארי שבור שאינו ראוי למלאכה —

וטעם ההיתר הוא **אליבא דרבי יהודה** ב-טו המתיר בבהמה גסה שבורה, ולכן מותר —

ולא נדייק מכך לדעת חכמים האוסרים

שלימה ונשברה בבית הגוי [עייין סוף הערה 6 בדף טו]. אבל בארי לא שייך סברה זו. ומוסיף הרשב"א: שמדברי רב אשי: ארי "שבור" הוא אצל מלאכה, אין לדייק שמתיר רק לדעת רבי יהודה המתיר שבורה [ויתכן שרש"י דייק כן], אלא, שרב אשי אמר כן כ"מענה" על דברי רבה בר עולא, שהעמיד את המשנה ב"שבור", לכן אומר רב אשי שכל ארי הוא "שבור". וכוונתו לומר שאינו ראוי למלאכה.

12. הלשון נראה כפול. ומפרש הריטב"א: כשם אין מוכרין להם בהמה גסה - כך אין מוכרין להם חיה גסה. ולא תאמר שהוא משום חשש

10. כן כתב רש"י ועוד ראשונים. והמאירי מוסיף: אף דוב תרבות.

ואילו הרשב"ד סובר שדיוק המשנה הוא לחיה אחרת, ומשמע שאינו מתיר בארי תרבות. [ויתכן שסובר שאין מציאות כזו "ארי תרבות", ועייין במסכת סנהדרין [טו ב] שנחלקו בכך רבי יוחנן וריש לקיש].

11. כן פירש רש"י. ואילו התוס' חולקים וסוברים, שאף חכמים מודים שארי בן תרבות מותר.

והטעם פשוט, שהטעם שאסרו חכמים בשבורה הוא משום שיבואו לומר שמכרו אותה